लब्धभक्त्या प्रसन्नोऽहमद्राक्षं कृष्णमीश्वरं । तन्मे सुविदितं सर्व्वं प्रत्यक्षमिव चागमं ।
नान्तं विक्रमयुक्तस्य बुद्ध्या युक्तस्य वा पुनः । कर्म्मणा शक्यते गन्तुं हृषीकेशस्य सञ्जय ।
तथा गदस्य शाम्बस्य प्रद्युम्नोऽथ विदूरथः । अगावहोऽनिरुद्धश्च चारुदेष्णः समारणः ।
उल्मुको निशठश्चैव झिल्लीवभ्रुश्च वीर्य्यवान् । पृथुश्च विपृथुश्चैव शमीकोऽथारिमेजयः ।
एतेऽन्ये बलवन्तश्च वृष्णिवीराः प्रहारिणः । कथञ्चित्पाण्डवानीकं श्रयेयुः समरे स्थिताः । ४१०
श्राङ्गता वृष्णिवीरेण केशवेन महात्मना । ततः संशयितं सर्व्वं भवेदिति मतिर्म्मम ।
नागायुतबलो वीरः कैलासशिखरोपमः । वनमाली हली रामस्तत्र यत्र जनार्द्दनः ।
यमाहुः सर्व्वपितरं वासुदेवं द्विजातयः । अपि वा ह्येष पाण्डूनां योत्स्यतेऽर्थाय सञ्जय ।
स यदा तात सन्नह्येत् पाण्डवार्थाय सञ्जय । न तदा प्रतिमेयोद्धा भविता तस्य कश्चन ।
यदि स्म कुरवः सर्व्वे जयेयुर्नाम पाण्डवान् । वार्ष्णेयोऽर्थाय तेषां वै गृह्णीयाच्छस्त्रमुत्तमं । ४१५
ततः सर्व्वान्नरव्याघ्रो हत्वा नरपतीन् रणे । कौरवांश्च महाबाहुः कुन्त्यै दद्यात् स मेदिनीं ।
यस्य यन्ता हृषीकेशो योद्धा यस्य धनञ्जयः । रथस्य तस्य कः सङ्ख्ये प्रत्यनीको भवेद्रथः ।
न केनचिदुपायेन कुरूणां दृश्यते जयः । तस्मान्मे सर्व्वमाचक्ष्व यथा युद्धमवर्त्तत ।
अर्ज्जुनः केशवस्यात्मा कृष्णोऽप्यात्मा किरीटिनः । अर्ज्जुने विजयो नित्यं कृष्णे कीर्त्तिश्च शाश्वती ।
सर्व्वेष्वपि च लोकेषु बीभत्सुरपराजितः । प्राधान्येनैव भूयिष्ठमेमेयाः केशवे गुणाः । ४२०
मोहात् दुर्य्योधनः कृष्णं यो न वेत्तीह केशवं । मोहितो दैवयोगेन मृत्युपाशपुरस्कृतः ।
न वेद कृष्णं दाशार्हमर्ज्जुनं चैव पाण्डवं । पूर्व्वदेवौ महात्मानौ नरनारायणावुभौ ।
एकात्मानौ द्विधाभूतौ दृश्येते मानुषैर्भुवि । मनसाऽपि हि दुर्द्धर्षौ सेनामेतां यशस्विनौ ।
नाशयेतामिहेच्छन्तौ मानुषत्वाच्च नेच्छतः । युगस्यैव विपर्य्यासो लोकानामिव मोहनं ।
भीष्मस्य च वधस्तात द्रोणस्य च महात्मनः । न ह्येव ब्रह्मचर्य्येण न वेदाध्ययनेन च । ४२५
न क्रियाभिर्न चास्त्रेण मृत्योः कश्चिन्निवार्य्यते । लोकसम्भावितौ वीरौ कृतास्त्रौ युद्धदुर्म्मदौ ।
भीष्मद्रोणौ हतौ श्रुत्वा किं नु जीवामि सञ्जय । यान्तां श्रियमसूयाम पुरा दृष्ट्वा युधिष्ठिरे ।
अद्य तामनुजीवामो भीष्मद्रोणवधेन ह । मत्कृते चाप्यनुप्राप्तः कुरूणामेष सञ्जयः ।
पक्वानां हि वधे सूत वञ्चायन्ते तृणान्यपि । अनन्तमिदमैश्वर्य्यं लोके प्राप्तो युधिष्ठिरः ।
यस्य कोपान्महेष्वासौ भीष्मद्रोणौ निपातितौ । प्राप्तः प्रकृतितो धर्म्मो न धर्मो मामकान् प्रति । ४३०
क्रूरः सर्व्वविनाशाय कालोऽसौ नातिवर्त्तते । अन्यथा चिन्तिता ह्यर्था नरैस्तात मनस्विभिः ।
अन्यथैव विपद्यन्ते दैवादिति मतिर्म्मम । तस्मादपरिहार्य्येऽर्थे सम्प्राप्ते कृच्छ्र उत्तमे ।
अपारणीये दुश्चिन्त्ये यथाभूतं प्रचक्ष्व मे ।
इति श्रीमहाभारते द्रोणपर्व्वणि द्रोणाभिषेकपर्व्वणि धृतराष्ट्रविलापे एकादशोऽध्यायः ॥ ११ ॥
॥ सञ्जय उवाच ॥ हन्त ते कथयिष्यामि सर्व्वं प्रत्यक्षदर्शिवान् । यथा सव्यपतद्द्रोणः सादितः पाण्डुसृञ्जयैः ।